

IOM International Organization for Migration
OIM Organisation Internationale pour les Migrations
OIM Organización Internacional para las Migraciones

INFORMATOR: AUSTRIJA

1. Osnovne informacije

Glavni grad: Beč
Stanovništvo: 8.292.000
Ukupna površina: 647.500 km²
Glavni jezici: nemački
Valuta: euro (EUR)
Stopa nezaposlenosti: 4,1%

2. Opšti uslovi ulaska i boravka

Ako dolazite u Austriju i vaš boravak neće preći šest meseci, verovatno će vam biti potrebna dozvola ulaska (viza) kako biste prešli austrijsku granicu.

Na osnovu važeće vize načelno se u Austriji ne možete zaposliti. Međutim, premda viza sama po sebi ne predstavlja dozvolu rada, postoje određene, jasno definisane okolnosti pod kojima nosilac važeće D+C vize za posetioca-putnika može privremeno raditi u Austriji (odredba stupila na snagu 1. januara 2006.)

Pasoš mora važiti najmanje još tri meseca pre dana ulaska u Austriju (i šengensku zonu).

Ko treba vizu za ulazak?

Vaše državljanstvo kao i Vaš pasoš odrediće da li bi trebalo da podnesete zahtev za vizu ili ne.

1. U načelu, državljanima zemalja koje nisu članice EU i EEA (tzv. državljani trećih zemalja) potrebna je dozvola za ulazak i boravak u Austriji. Vrsta dozvole zavisi od dužine i svrhe boravka:

Ovaj informator izrađen je u okviru projekta AENEAS 2006: Izgradnja kapaciteta, informisanje i podizanje svesti u cilju promovisanja uredne migracije na području Zapadnog Balkana. Projekat finansira Evropska Unija uz pomoć Švajcarske federalne kancelarije za migracije i Nemačke federalne kancelarije za migracije i izbeglice

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Office
for Migration
and Refugees

- Viza D+C (za boravak od najduže 6 meseci; ova viza se ne može obnoviti); ili
 - **Dozvola boravka** (*Aufenthaltsbewilligung*) za «posebne vrste zaposlenja s ciljem zarade» (*Sonderfälle unselbständiger Erwerbstätigkeit*) ili za istraživanje (za boravke duže od 6 meseci).
2. Državljanima Albanije, BiH, Kosova potrebna je viza za Austriju. Hrvatskim državljanima ulazna viza za Austriju nije potrebna.
 3. Nosiocima pasoša za izbeglice i stranih pasoša potrebna je viza za Austriju.

Vrste viza i postupci

(1) Tranzitna viza za aerodrom (Viza A) & tranzitna viza (Viza B)

Ako putujete iz bilo koje zemlje koja nije članica Šengena preko Austrije u drugu zemlju koja takođe nije članica Šengena, a niste izuzeti od vizne obaveze na osnovu programa izuzeća od vize, morate dati zahtev za **tranzitnu vizu** (Viza B) ukoliko napuštate tranzitno područje aerodroma i zaista ulazite u Austriju.

(2) Putnička viza (Viza C)

Ako planirate ići u Austriju kao turista, u posetu prijateljima ili na poslovni put koji neće trajati duže od 90 dana, a vaša zemlja ne učestvuje u Programu izuzeća od viza, potrebna vam je šengen **putnička viza** (Viza C). Sa šengen vizom možete slobodno putovati po celoj šengenskoj zoni.

30. Novembra 2009. godine Evropska Unija je ukinula vize za građane Srbije koji putuju u zemlje Šengenskog prostora. Od 19. decembra 2009. godine građani Srbije, osim onih koji žive na Kosovu, kao i građani Crne Gore i Makedonije će putovati bez viza. Novi vizni režim će se primeniti na sve vlasnike biometrijskih pasoša, koji sada mogu da putuju u šengenski prostor i borave najduže 90 dana u periodu od šest meseci. Oni će moći da posete bilo koje zemlje kao turisti i da borave najduže tri meseca u bilo koje doba godine. To znači da tri meseca posle ulaska na teritoriju zemlje u šengenskoj zoni moraju privesti kraju svoj boravak i sačekati tri meseca pre ponovnog turističkog ulaska na tri meseca, prema režimu slobodnog kretanja bez graničnih kontrola. Za građane Srbije koji nameravaju da ostanu duži period od 90 dana i da rade i dalje će biti potrebna viza, kao i radna dozvola.

Šengen prostor je sastavljen od 28 evropskih država, kome pripadaju sve zemlje članice EU, osim Velike Britanije i Irske, a uključujući Norvešku, Švajcarsku i Island.

Molimo Vas upamtite, ako podnesete zahtev za izdavanje putničke vize austrijskom konzulatu, Vaše **jedino odredište** (najduže vreme boravka) mora biti Austrija; ako nemate glavno odredište, tada Austrija mora biti Vaše **prvo mesto ulaska** u šengensku zonu¹.

(3) Viza za posetioce (Viza D)

Ako nameravate da boravite u Austriji duže od 90, ali manje od 180 dana, bez obzira da li se radi o turističkom, poslovnom putovanju ili poseti prijateljima ili rođacima, a niste državljanin EU ili EFTA-e, potrebno je da imate nacionalnu austrijsku vizu za posetioce (Viza D). Viza za posetioce važi samo za Austriju (to nije šengen viza), no omogućava nosiocu prolaz kroz druge šengenske zemlje kako bi došao do Austrije.

(4) Putničko-posetilačka viza (Viza D+C)

Od 1. januara 2006. godine **putničko-posetilačka viza** (Viza D+C) omogućava Vam privremeno zaposlenje pod jasno definisanim okolnostima (npr. umetnik ili zabavljač na kratkoročnom angažmanu) u Austriji. Molimo Vas upamtite da je potrebna viza D+C kako biste legalno bili privremeno zaposleni, čak iako Vam je dopušten ulazak

¹ Sledeće države su potpisnice Šengenskog sporazuma:

Austrija, Belgija, Bugarska, Kipar, Češka Republika, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Nemačka, Grčka, Mađarska, Island, Irska, Italija, Letonija, Lihtenštajn, Luksemburg, Malta, Holandija, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovenija, Slovačka, Španija, Švedska, Švajcarska, Velika Britanija

u Austriju bez vize ili kada Vaš boravak ne prelazi tri meseca. Na osnovu putničko-posetilačke vize imate pravo da boravite u Austriji do šest meseci i putujete unutar šengenske zone do tri meseca.

Postupak podnošenja zahteva

Prvo podnošenje zahteva za vizu podnosi se pri odgovarajućem predstavničkom telu Austrije (ambasada, generalni konzulat); zahtev za vizu moguće je podneti jedino u inostranstvu pre odlaska za Austriju.

<p>ALBANIJA Ambasada Austrije Ruga Frederik Shiroka Nr. 3, Tirana Tel.: (+355/4) 274 855, -856 Fax: (+355/4) 233 140 E-Mail: tirana-ob@bmeia.gv.at</p>	<p>Radno vreme: Ponedeljak: 10.00-12.00 Sreda: 10.00-12.00 Petak: 10.00-12.00</p>
<p>BOSNA I HERCEGOVINA Ambasada Austrije Dzidzikovac 7, BiH-71000 Sarajevo Tel.: (+387/33) 279 400, - 419 Fax: (+387/33) 668 339 E-Mail: sarajewo-ob@bmeia.gv.at Web: www.aussenministerium.at/sarajewo, www.austrijska-ambasada.ba</p>	<p>Radno vreme: ponedeljak - petak 8.00-11.00</p>
<p>HRVATSKA Ambasada Austrije Jabukovac 39 10 000, Zagreb Tel.: +385 1 4834457 i/ili +385 1 4834459 Fax: +385 1 4834 461 E-mail: agram-ob@bmeia.gv.at</p>	<p>Radno vreme: ponedeljak - petak 9.00-12.00</p>
<p>BIVŠA JUGOSLOVENSKA REPUBLIKA MAKEDONIJA Ambasada Austrije Mile Popjordanov 8, MK-1000 Skoplje Tel.: (+389/2) 3083 400, (+389/2) 3083 700 (Viza) Fax: (+389/2) 3083 150 E-Mail: skopje-ob@bmeia.gv.at</p>	<p>Radno vreme: ponedeljak - petak 8.15-11.00</p>
<p>CRNA GORA Ambasada Austrije Kralja Nikole 104, MNE-81000 Podgorica Tel.: (+382/20) 601 580, (+382/20) 601 450 Fax: (+382/20) 624 344 E-Mail: podgorica-ob@bmeia.gv.at Web: www.mzz.gov.si</p>	<p>Radno vreme: ponedeljak - petak 9.00-12.00</p>
<p>SRBIJA Ambasada Austrije Kneza Sime Markovića 2, Beograd Tel: +381-11-3031956 Fax: +381-11-635606 Email: belgrad-ob@bmaa.gv.at Website URL: www.aussenministerium.at/belgrad</p>	<p>Radno vreme i rad sa strankama: ponedeljak - petak 8.30 - 11.00 Izdavanje pasoša: ponedeljak - petak 14.00 - 15.00</p>

Uslovi i dokumenta:

1. važeći i potpisani pasoš ili putna isprava (pasoš/putna isprava mora važiti još najmanje tri meseca nakon datuma napuštanja šengenske zone. U slučaju maloletnih osoba potreban je potpis roditelja ili staratelja overen kod javnog beležnika)
2. dva obrasca zahteva za vizu, ispunjeni i potpisani

3. dve nove fotografije (format za pasoš, u boji, pogled spreda)
4. dokaz o svrsi putovanja (npr. ulaznica za predstavu, manifestaciju i sl.)
5. dokaz o smeštaju, kao i dovoljnim sredstvima za izdržavanje (hotelska rezervacije, dokaz o prihodu, itd.)
6. dokaz o putničkom osiguranju ili zdravstvenom osiguranju protiv nesreće koje važi za čitav svet: tu mora biti navedeno ime osigurane osobe, vrsta pokrića (hitni medicinski slučajevi uključujući repatrijaciju) i iznos pokrića od najmanje €30.000
7. dokaz ekonomskih ili porodičnih veza s matičnom državom (garancija da posetilac neće napustiti zemlju): npr. dokaz o zaposlenju, studiranju, porodične veze u matičnoj državi (oženjen/a, udovac/ica, roditelji, deca, itd.)
8. vize zemalja koje nameravate posetiti nakon boravka u Austriji
9. lična prijava i jedan set fotokopija svih pripadajućih dokumenata

Dodatni uslovi:

(1) Ako putujete u Austriju kao turista:

- potvrđena hotelska rezervacija
- noviji bankovni izvod, sa pečatom i potpisom vaše banke
- pismena potvrda trajnog zaposlenja i noviji dokument o prihodu.

(2) Ako posećujete prijatelje ili porodicu:

- original garantnog pisma/poziva overenog kod javnog beležnika (*Verpflichtungserklärung*)
http://www.bmeia.gv.at/fileadmin/user_upload/bmeia/media/Vertretungsbehoerden/Ottawa/1715_verpflerkl_dt.pdf
- original bankovnog izvoda ili dokaz o prihodu vašeg domaćina u Austriji
- kopija prijavnog obrasca Vašeg domaćina (*Meldezettel*)
- kopija važeće pasoša Vašeg domaćina (stranice s fotografijom i vizom).

(3) Ako putujete poslovno:

- originalno pismo Vaše firme koje navodi razloge boravka u Austriji
- originalno garantno pismo (*Verpflichtungserklärung*), potpisano od strane predstavnika (menadžera, izvršnog direktora) austrijske firme. Potrebno je navesti broj dolazaka u Austriju i vreme koje želite provesti tamo (u brojkama, npr. 20 dana).
http://www.bmeia.gv.at/fileadmin/user_upload/bmeia/media/5-Buergerservice_Zentrale/62_verpflichtungserklaerung_firma.pdf
- original izvoda iz službenog registra firmi u Austriji (*Auszug aus dem Firmenregister*) overen kod javnog beležnika

(4) Ako učestvujete u studentskom programu (kraćem od šest meseci):

- originalni dopis institucije
- originalni dokaz prijave
- dokaz o dovoljnim finansijskim sredstvima (npr. stipendija, pismo o novčanoj potpori, bankovni izvodi za poslednja dva meseca [bankovni račun roditelja je prihvatljiv], drugi dokazi o prihodu)
- dokaz o stanovanju u Austriji (npr. ugovor o najmu, vlasnički list).

Korisni linkovi za pitanja ulaska

<p>Austrijsko Ministarstvo spoljnih poslova</p>	<p>www.bmeia.gv.at/en/foreign-ministry.html Savezno ministarstvo evropskih i međunarodnih poslova Minoritenplatz 8 A-1014 Vienna Tel: +43 50 11 50-0 Fax: +43 50 11 59-0 Služba: kućni 4411 Pitanja pasoš i viza: kućni 3900</p>	<p>Informacije o pitanjima vezanim za vizu</p> <p>Spisak obaveza za dobijanje vize</p>
--	---	--

	www.bmaa.gv.at/view.php3?r_id=204&LNG=en&version	Austrijska predstavništva: Ambassade i konzulati
	www.bmeia.gv.at/en/foreign-ministry/service/euro-2008-visa.html	Obrazac za (šengen) vizu (engleski, nemački)
Ministarstvo unutrašnjih poslova	www.bmi.gv.at/einreise/ (boravak do 6 meseci) www.bmi.gv.at/niederlassung/ (boravak duži od 6 meseci)	Informacije o vizama za kratki i duži boravak
Stranice za pomoć vladine agencije	www.help.gv.at/Content.Node/HELP-FC.html	Služba pomoći za strane državljane: Informacije o životu i radu u Austriji
Portal za mobilnost istraživača - Austrija	www.researchinaustria.info/	Praktične informacije o životu i radu u Austriji

3. Radna imigracija

Uslovi ulaska i boravka stranih radnika

Za državljane zemalja koje nisu u EU za dobijanje zaposlenja s ciljem zarade u Austriji potrebna je važeća potvrda o prebivalištu kao što je dozvola stanovanja (*Niederlassungsbewilligung*) ili privremena dozvola boravka (*Aufenthaltserlaubnis*).

Prema odredbama Zakona o zapošljavanju stranaca (*Ausländerbeschäftigungsgesetz*) potrebna je i radna dozvola da bi stranac radio u Austriji kao zaposleni strane firme. Ovaj regulatorni instrument ima za cilj osiguranje uravnoteženog odnosa između ponude i potražnje na austrijskom tržištu rada.

Radnu dozvolu izdaju tela nadležna za pitanja rada. Ona ne dopušta kandidatu da putuje ili prebiva u Austriji. Čim je radna dozvola odobrena kandidat mora podneti zahtev za boravišnu vizu (tip D).

Molimo obratite pažnju:

šengen viza (tip C) nije dovoljna za dobijanje zaposlenja s dozvolom rada.

Zaposlenje za strane državljane

Osnovni uslovi

1. Za službeni put preko devedeset dana u okviru perioda od šest meseci potrebna je radna dozvola.
2. «Aktivnosti zapošljavanja» zahtevaju radnu dozvolu. Za imigracione svrhe aktivnosti zapošljavanja dokazuju se:
3. kao aktivnosti koje prvenstveno koriste austrijskom poslodavcu
4. kao odnos između austrijskog poslodavca i stranog državljanina pri čemu je strani državljanin podređen austrijskoj firmi
5. strani državljanin na plati je austrijske firme
6. stranci koje zapošljava austrijska firma (npr. ured, poslovne kartice ili redoviti radno vreme).

Pregled postupka

Dobijanje odobrenja za zapošljavanje stranog državljanina u Austriji zahteva tri koraka:

- garantno pismo (Sicherheitsbescheinigung)
- boravišnu dozvolu
- radnu dozvolu.

Molimo obratite pažnju:

- Zaposleni koji će raditi u Austriji duže od tri meseca na projektu koji ne traje duže od šest meseci moraju dobiti posebnu dozvolu koja se naziva «Entsendebewilligung». Nije potrebna boravišna dozvola.
- Stranac ne može menjati svoj status u smislu dobijanja dozvole zasnovane na zapošljavanju dok je u Austriji.

(1) Garantno pismo

Kako bi se započeo proces podnošenja zahteva za radnu dozvolu, austrijski poslodavac mora zatražiti garantno pismo (*Sicherungsbescheinigung*) u lokalnom Zavodu za zapošljavanje (*Arbeitsmarktservice- AMS*) koji je nadležan za planirano mesto rada. Austrijski poslodavac mora podneti sledeće:

- prijavni obrazac
- dopis austrijskog poslodavca koj detaljno opisuje prirodu austrijske organizacije, prirodu radnog zadatka, dužnosti koje će zaposleni obavljati, kvalifikaciju zaposlenog i naknadu za rad
- dokumentaciju o razlogu zapošljavanja stranog državljanina (posebna stručnost, tehničke veštine, itd.)
- kopije akademskog stepena zaposlenog
- detaljna biografija zaposlenog.

Molimo obratite pažnju:

Tek kada je zahtev za izdavanje radne dozvole potpisan i sva dokumentacija prikupljena od strane austrijskog poslodavca, može biti podneta austrijskim vlastima. Obrada zahteva traje najmanje 6 do 8 sedmica.

(2) Dozvola za zapošljavanje

Dozvole za zapošljavanje (Beschäftigungsbewilligung) izdaju se strancima pojedinačno nakon predavanja zahteva od strane budućeg poslodavca. Dozvole za zapošljavanje omogućavaju njihovim nosiocima zaposlenje sa svrhom zarade na jasno definisanom radnom mestu u Austriji.

(3) Radna dozvola

Osobe koje su tokom 52 nedelje bile legalno zaposlene s dozvolom za zapošljavanje mogu podneti zahtev za radnu dozvolu (*Arbeitserlaubnis*).

Ove dozvole nisu prenosive i izdaju se za određenu pokrajinu, a nosiocima istih omogućuju izbor poslodavca i vrstu zaposlenja. Poslodavac mora izvestiti nadležnu pokrajinsku Javnu službu za zapošljavanje (AMS) o početku (uključujući osnovnu platu i uslove rada) i završetku zaposlenja.

Molimo obratite pažnju:

Kada je radna dozvola odobrena, kandidat mora podneti zahtev za boravišnu vizu u svojoj zemlji prebivanja. Kandidat će verovatno morati priložiti policijsku potvrdu o nekažnjavanju i originalni izvod iz matične knjige rođenih kako bi dobio ovu vizu, tako da je dobro izvaditi navedena dokumenta već unapred.

Molimo obratite pažnju:

Austrijska radna dozvola načelno **važi** za početni **period od jedne godine**, a u nekim slučajevima i **dve godine. Moguće je produžavati je iz godine u godinu.**

Svi strani državljani koji se nastanjuju u Austriji **moraju prijaviti** svoje ime i adresu **lokalnoj prijavnoj kancelariji** u roku od tri dana od dolaska.

(4) Potvrda o izuzeću

Stranci kojima je izdata potvrda o izuzeću (Befreiungsschein) imaju isti status kao austrijski zaposleni.

Kako bi podneli zahtev za potvrdu o izuzeću potrebno je ispuniti sledeće uslove:

- najmanje pet godina zaposlenja tokom proteklih osam godina (prijavljeno zaposlenje)
- završetak pune godine obaveznog školovanja u Austriji, pod uslovom da osoba ima trajnu dozvolu boravka (Niederlassungsbewilligung) a jedan od njegovih/njenih roditelja je tri godine u proteklih pet legalno živeo i radio u Austriji
- stranci koji su u periodu od najmanje pet godina oženjeni s austrijskim državljaninom (na oženjene strance se ne primenjuje zakon koji reguliše zapošljavanje stranaca - AuslBG). U slučaju smrti supružnika moguće je odmah podneti zahtev za izdavanje potvrde o izuzeću. Za to je potrebno imati boravak u Austriji
- stranci koji su ispunili uslove za potvrdu o izuzeću kao mlade osobe ili zato jer državljanstvom jednog od roditelja u državi članici EEA (Evropskog ekonomskog prostora) nisu spadali pod AuslBG, pod uslovom da su legalno živeli u Austriji, minimalno dve i po godine tokom proteklih pet godina.

Molimo obratite pažnju:

Potvrde o izuzeću neprenosive su i važe za celu Austriju pet godina. Nosioци mogu birati svoje poslodavce, vrstu zaposlenja i lokaciju bilo gde u Austriji. Poslodavci moraju prijaviti početak i završetak radnog odnosa. Poslodavci ne moraju podneti zahtev za izdavanje radne dozvole. Potvrde o izuzeću izdaje nadležna pokrajinska služba za tržište rada.

Dodatne informacije dostupne su kod nadležnih vlasti:

- **Savezno ministarstvo unutrašnjih poslova:** <http://www.bmi.gv.at/>
- **Ministarstvo ekonomije i rada:** <http://www.bmwa.gv.at/>
- **Javna služba za zapošljavanje:** <http://www.ams.at>

Traženje posla:

Javna služba za zapošljavanje (AMS)	Austrijska služba za zapošljavanje (AMS) u Beču Landstraßer Hauptstr. 55-57 A-1030 Vienna Tel.: +43 1 878 71 Fax: +43 1 878 71-50490 e-mail: ams.wien@ams.at http://www.ams.at/	Servisni centar; informacije o traženju posla, zavodima za zapošljavanje, itd.
	http://jobroom.ams.or.at/jobroom/	e-Job- Room za traženje posla: portal za traženje posla (korisnički broj s bazom ličnih podataka ili podataka o firmi, ili profil za traženje bez pojedinačnog korisničkog broja)
	http://www.ams.at/bis/	Informativni sistem za karijeru (BIS): Spisak zanimanja uključujući potrebne kvalifikacije
EURES	http://ec.europa.eu/eures/main.jsp?acro=lw&parentId=0&catId=490&lang=en&countryId=AT http://ec.europa.eu/eures/main.jsp?acro=job&lang=en&catId=52&parentId=0	Informacije o životu, radu i traženju posla u Austriji
Stranice za pomoć vladine agencije	http://www.help.gv.at/HELP-FC.html	Informacije o životu i radu u Austriji
Portal Republike Austrije	http://www.austria.gv.at/	Pul za traženje posla
Socijalni partneri	Federacija austrijske industrije http://www.industriellenvereinigung.at/	Pul za traženje posla
Novine	Austria Today: http://www.austriatoday.at Österreich Nachrichten: http://www.nachrichten.at/?PHPSESSID=b6b13f8f9efe80a331a181b4ac676216 Salzburger Nachrichten: http://www.salzburg.com Kronen Zeitung: http://www.krone.at/ Kleine Zeitung: http://www.kleinezeitung.at/ Kurier: http://www.kurier.at/ Die Presse: http://diepresse.com/ Der Standard: http://derstandard.at/ Tiroler Tageszeitung: http://www.tirol.com/	
Druge službe za zapošljavanje	Jobpilot: http://www.jobpilot.at/ Career services: http://www.bewerbung.at/ Jobfinder: http://www.stepstone.at/ Karriere.at: http://www.karriere.at/ Jobs in Austria: http://www.jobsinaustria.at/	
Au Pair	http://www.aupairaustria.com/aupair.html http://www.aupair4you.at/aupin.htm http://www.aupair-asd.at http://www.ams.at	
Sezonski radnici	AMS: http://www.ams.at Austrijska komora rada : http://www.arbeiterkammer.at Austrijska federacija sindikata (ÖGB): http://www.oegb.at	Informacije o vašim pravima i obavezama kao zaposlenima potrebno je dobiti od Komore rada i sindikata pre početka novog posla.

Sektori tržišta rada koji imaju manjak radne snage:

- zdravstveni sektor: npr. kućna nega
- područja rada u socijalnoj zaštiti
- građevinski sektor
- industrija i proizvodnja: npr. metalne strukture i njeni delovi
- industrijsko čišćenje
- sektor poljoprivrede i vrtlarstva
- turizam
- visoko kvalifikovani radnici: finansijski i tehnološki sektor.

Molimo obratite pažnju:

Austrija reguliše ove manjkove radne snage kroz testiranje tržišta rada i godišnje sisteme kvota, ograničavanjem dozvola za rad ili kratkoročnim radnim dozvolama. Posebno pri zapošljavanju migranata iz novih država članica EU.

Sistemi kvota i bilateralni ugovori o radnoj snazi

Austrijski sistem gornje granice:

Broj stranih državljana kojima je dozvoljeno da rade u Austriji kontroliše se sistemom gornje granice (gornje granice na saveznom i pokrajinskom nivou osiguravaju kontrolisan ulazak stranih radnika).

Ovaj sistem određuje da (u ovom trenutku) ukupan broj zaposlenih i nezaposlenih stranih državljana ne sme preći 8% austrijskog radno sposobnog stanovništva. Svi strani državljani zaposleni u okviru dozvola za zapošljavanje, krakoročnih ili dugoročnih radnih dozvola, uključeni su u ovu kvotu. Ako se kvota probije, samo određene kategorije ljudi mogu dobiti dozvolu pre zapošljavanja i dozvolu za zapošljavanje kada se smatra da je to u interesu javnosti i opšteg privrednog dobra, i to do maksimalnih 9%. Pristup austrijskom tržištu rada još uvek je moguć u sledećim slučajevima:

- Mladi strani državljani po dobijanju potvrde o napuštanju škole u Austriji, ako jedan od roditelja takođe radi u Austriji
- Ratne izbeglice u okvirima zakona koji se odnosi na strane državljane
- Menadžeri i posebno visoko kvalifikovani zaposleni (naročito kada je njihovo zapošljavanje vezano za transfer kapitala i otvaranje novih podružnica u Austriji)
- Strani državljani čiji je pristup tržištu rada predviđen bilateralnim sporazumima
- Pogranični radnici-migranti kod poslodavca koji ih je zapošljavao najmanje 6 meseci u prethodnoj godini
- Ograničeni broj sezonskih dozvola na području poljoprivrede, šumarstva i turizma
- Zaposleni stranog poslodavca koji se nalazi u Austriji
- Integrisani strani državljani koji žive u Austriji najmanje 8 godina.

Migracione kvote:

Prema službenom stanovištu, glavni instrument za regulisanje imigracije u Austriju je migraciona kvota. U periodu 2002. – 2004. **godine opšta migraciona kvota iznosila je 8.000 osoba godišnje.**

Ova kvota takođe uključuje:

- pod-kvotu za ujedinjenje porodice za državljane trećih zemalja, koja je u 2005. godini iznosila 5.460 dozvola
- tek marginalni deo kvote određivao je broj dozvola za radnu migraciju visoko kvalifikovanih zaposlenih
- dopunske kvote za privremenu migraciju (u rasponu od nekoliko sedmica do šest meseci). Maksimalni godišnji broj ovih dozvola iznosio je 8.000 za one s maksimalnim trajanjem od šest meseci, a 7.000 s maksimalnim trajanjem od šest sedmica (npr. radnici na žetvi).

Posebno ograničenje i odredbe po sektorima:

- kvalifikovani radnici: radna imigracija ograničena je na «kvalifikovane radnike», a posebne odredbe važe za zdravstveni sektor. Drugi stručni radnici imaju pristup jedino privremenom zapošljavanju.
- zaposleni u zdravstvu: nakon pritiska od strane pokrajinskih vlasti koje upravljaju većinom bolnica i imaju političku odgovornost za institucije nege, ovaj je prag snižen 2004. godine za zdravstvene profesije i profesije u sistemu socijalne zaštite iz «novih» država članica na 40% praga, budući da kvalifikovane medicinske sestre, na primer, započinju svoju karijeru sa značajno nižim platama.
- sezonsko zapošljavanje: za «sezonsko» zapošljavanje postoje posebne odredbe i posebna kvota, koja se definiše kao zapošljavanje do šest meseci (obnovljivo jednom nakon prekida od dva meseca). Za ovu vrstu zaposlenja nema ograničenja u pogledu struke, privredne grane, prihoda ili kvalifikacije.

Takođe, postoje bilateralni ugovori sa susjednim «novim» državama članicama za dnevne migrante i privremeno zapošljavanje u svrhu osposobljavanja.

Korisni linkovi za pitanja zapošljavanja i radnih dozvola

Austrijsko ministarstvo spoljnih poslova	http://www.bmeia.gv.at/index.php?id=61960&L=1	Informacije i kontakt s austrijskim predstavništvima
	http://www.bmeia.gv.at/index.php?id=68098&L=1	Informacije vezane za vize
	www.bmeia.gv.at/fileadmin/user_upload/bmeia/media/5-Buergerservice_Zentrale/3782_einreisevoraussetzungen_nach_st_erreich.pdf www.bmeia.gv.at/fileadmin/user_upload/bmeia/media/5-Buergerservice_Zentrale/171_visumantrag.pdf	Spisak uslova za vizu Formular zahteva za vizu
Savezno ministarstvo unutrašnjih poslova	http://www.bmi.gv.at/ Bundesministerium für Inneres Herrengasse 7 Postfach 100 A-1014 Wien Tel.: +43 1 531 26-0 Fax: +43 1 53126 108613 E-Mail: post@bmi.gv.at	Informacije o boravištu, migraciji i pitanjima azila (jedino na nemačkom)
	www.bmi.gv.at/downloadarea/niederlassung/Allgemein/Aufenthalt_szweckeV20060111.pdf	Informacije o dozvolama boravka i svrhama boravka (na engleskom, hrvatskom, srpskom)
	www.bmi.gv.at/einreise/ (boravak do 6 meseci) www.bmi.gv.at/niederlassung/ (boravak preko 6 meseci)	
	www.bmi.gv.at/downloadarea/niederlassung/Allgemein/Integrationsvereinbarung.pdf	Informacije o uslovima za integraciju i saglasnost
	www.bmi.gv.at/downloadarea/niederlassung/Allgemein/Behoerden_zustaendigkeit_Erst-Verlaengerungsantrag.pdf	Informacije o postupku aplikacije i nadležnim organima
www.bmi.gv.at/niederlassung/formulare_antraege.asp	Formulari za prijavu za dozvolu boravka i prebivališta	

Rad	Austrijska federacija sindikata (AK) http://www.arbeiterkammer.at	Opšti uslovi zapošljavanja & informacije o uslovima
	Austrijska federacija sindikata (ÖGB) http://www.oegb.at	Opšti uslovi zapošljavanja & informacije o uslovima
Savezno ministar- stvo ekonomije i rada (BMWA)	BMWA Stubenring 1 A-1010 Vienna Tel: +43 1 711 00-5555 Usluge za građane (Bürgerservice) Internet: http://www.bmwa.gv.at	

4. Imigracija u svrhu školovanja

4.1. Uslovi ulaska i boravka za studente

Za ulazak u Austriju treba poštovati odredbe u vezi prava i statusa stranaca (u vezi vize i dozvole boravka), a po dolasku u Austriju, odredbe vezane za prijavu (prijava mesta stanovanja).

Državljanima trećih zemalja potrebna je dozvola ulaska ili boravka kako bi ušli i boravili u Austriji. Vrsta dozvole zavisi od dužine i svrhe boravka.

(1) Za boravak od najduže šest meseci

Studentima iz trećih zemalja potrebna je, pod uslovom da ne ostaju duže od šest meseci:

- putnička viza C (*Reisevisum C*) za ulazak i boravak u Austriji za periode od najviše 90 dana (osim studenata koji smeju ulaziti u Austriju bez vize) ili
- boravišna viza D (*Aufenthaltsvisum D*) za ulazak i boravak u Austriji od najmanje 91 dan, a najviše šest meseci.

Za vizu je potrebno pre odlaska za Austriju lično podneti zahtev kod nadležnog austrijskog predstavništva (ambasada, generalni konzulat), i to će predstavništvo istu izdati. **Viza se ne može obnoviti u Austriji.**

Molimo obratite pažnju:

Studentima kojima je dopušten ulazak u Austriju bez vize nije potrebna viza za boravak do tri meseca (**hrvatski studenti**). Njima je dozvoljeno da podnesu zahtev za dozvolu boravka po dolasku u Austriju. Podnošenje takve dozvole ne daje pravo na stanovanje koje prelazi dozvoljen period oslobođenja od vize.

Putnu ispravu s vizom potrebno je nositi sa sobom sve vreme kako biste dokazali svoje pravo boravka u Austriji.

Podnošenje zahteva:

- u celosti ispunjen i potpisan obrazac
- nova fotografija u boji veličine između 3,5 x 4,5 cm i 4,0 x 5,0 cm
- važeći pasoš + fotokopije svih stranica koje sadrže podatke i pečate
- dokaz o smeštaju u Austriji: npr. ugovor o stanovanju, smeštaju u studentskom domu ili potvrda o smeštaju u organizaciji ÖAD-a

- dokaz zdravstvenog osiguranja koje važi u Austriji (ili potvrda o dobitku stipende od strane ÖAD-a)
- dokaz o Vašim aktivnostima i finansiranju Vašeg boravka u Austriji: npr. ugovor o zapošljavanju sa univerzitetom; potvrda o dobitku stipendije od strane ÖAD-a
- povratna avionska karta, ako postoji.

Molimo obratite pažnju:

Tokom perioda svog važenja putnička viza C omogućuje Vam i putovanje kroz druge šengenske zemlje i boravak u tim zemljama.

Nakon što ste ušli u Austriju sa ili bez vize nije Vam dozvoljeno da se zaposlite.

(2) Za boravke duže od šest meseci

Studentima iz trećih zemalja koji pohađaju studije za sticanje diplome ili univerzitetske studije u Austriji u trajanju dužem od šest meseci potrebna je dozvola boravka za studente za ulazak i boravak u Austriji.

U načelu, zahtev za ovu dozvolu podnosi se lično nadležnom predstavništvu Austrije (ambasada, generalni konzulat) u inostranstvu pre polaska za Austriju.

Molimo obratite pažnju:

Zahtev za izdavanje dozvole biće prosleđen i rešavan u Austriji pri nadležnom organu. Odluku treba sačekati u vlastitoj zemlji, stoga se zahtev podnosi najmanje tri meseca pre nameravanog ulaska u Austriju. Ako Vam austrijske vlasti odluče dati dozvolu, predstavništvo će izdati boravišnu vizu D za ulazak u Austriju (za ovu vizu potrebno je podneti zahtev u roku od tri meseca od dobijanja informacije). Boravišnu dozvolu morate podići u Austriji u roku od šest meseci od dobijanja informacije.

Izuzetak: osobe kojima je dozvoljeno ulazak u Austriju (hrvatski studenti) mogu podneti zahtev za izdavanje dozvole boravka za vreme svog boravka bez vize u Austriji (zahtev Vam, međutim, ne dozvoljava da ostanete duže od odobrenog boravka bez vize).

Podnošenje zahteva:

- u celosti ispunjen i potpisan prijavni obrazac za izdavanje dozvole boravka za studente
- nova fotografija u boji veličine između 3,5 x 4,5 cm i 4,0 x 5,0 cm
- važeći pasoš
- izvod iz matične knjige rođenih
- obaveštenje o primanju na univerzitet, ostale visoke strukovne škole (Fachhochschule) ili druge obrazovne institucije
- dokaz o finansijskim sredstvima kojima će boravak biti finansiran: za studente do 24 godine najmanje 412,54 eura mesečno, za starije studente najmanje 747,00 eura mesečno [iznosi za 2008. godinu]
- dokaz o smeštaju u Austriji: npr. ugovor o najmu, ugovor o smeštaju u studentskom domu, potvrda o smeštaju u organizaciji ÖAD-a
- dokaz o zdravstvenom osiguranju (putno zdravstveno osiguranje) važeće od ulaska do početka studija u Austriji (ili do početka studentskog osiguranja)
- policijska potvrda dobrog vladanja (gde je dostupna).

Sva dokumenta potrebno je podneti u originalu i fotokopiji. Sva dokumenta moraju biti overena, a dokumenta izdata na stranom jeziku koji nije nemački ili engleski moraju biti podneta zajedno s overenim nemačkim prevodom.

Molimo obratite pažnju:

Studenti koji mogu ući u Austriju bez vize mogu polagati ispit bez vize i mogu naknadno podneti dozvolu za svoju dozvolu boravka u Austriji u okviru svog boravka bez vize.

Prijava:

U roku od tri radna dana od ulaska u Austriju morate se prijaviti u prijavnu kancelariju (Meldeamt) u svom mestu boravka (opštinske vlasti).

Potrebna dokumenta:

- putne isprave
- izvod iz matične knjige rođenih
- izvod iz matične knjige venčanih i/ili dokaz o akademskom stepenu, prema potrebi
- prijavni obrazac, dostupan u prijavnjoj kancelariji.

Molimo obratite pažnju:

Promenu adrese boravka valja prijaviti prijavnjoj kancelariji u roku od tri radna dana. Dalje promene podataka valja prijaviti u roku od mesec dana.

Potvrdu prijave (*Meldebestätigung*) treba čuvati jer je ona potrebna u određenim postupcima s vlastima (npr. obnova dozvole boravka ili prebivališta).

Važno:

Nije preporučljivo ući u Austriju s turističkom vizom (viza C), budući da s takvom vizom ne možete podneti zahtev za dozvolu boravka, niti dobiti takvu dozvolu u Austriji. Turistička viza se ne može obnoviti u Austriji. U slučaju uspešnog toka studiranja, dozvola boravka može se obnoviti u Austriji. Za ovo je potrebna potvrda o uspešnom toku studiranja (*Studienerfolgsnachweis*).

4.2. Zahtev za pristup studiranju

Zahtev i potrebna dokumenta treba slati direktno univerzitetu, ostalim visokim strukovnim školama (*Fachhochschule*) ili drugim programima za sticanje diplome (zahtevi podneti predstavništvu austrijskih vlasti prosleđuju se obrazovnoj ustanovi – zahtevi moraju stići na univerzitet na vreme, molimo imajte na umu da prosleđivanje traje neko vreme, a podnošenje zahteva predstavništvu ne produžuje rokove!). Neki univerziteti daju mogućnost «pred-registracije podataka» putem Interneta, i tada šalju konkretne informacije podnosiocu zahteva putem e-maila.

Uslovi za prijem na austrijske univerzitete:

Sledeći uslovi treba da budu ispunjeni kako bi se strani državljanin (ili osoba bez državljanstva) upisao kao redovan student na austrijski univerzitetski program za sticanje diplome:

- slobodno mesta na univerzitetu za željeni smer studija
- podnosilac mora posedovati A-stepen ili srednjoškolsku diplomu koja se može smatrati ekvivalentom austrijske potvrde o polaganju mature, ili može priložiti dokaz o završetku trogodišnjih (minimum) studija na drugoj obrazovnoj ustanovi nakon srednjoškolskog obrazovanja
- potvrda mora odgovarati kriterijumima za primanje na željeni smer studija na univerzitetu u onoj državi u kojoj je stečena. Svi uslovi vezani uz studije (kvalifikacioni ispit) moraju biti ispunjeni u državi u kojoj je izdat A-stepen ili srednjoškolska diploma
- ako željeni smer studija u Austriji ne postoji u domicilnoj državi, tada treba pružiti dokaz o najbližem smeru studija. Jedino ako država nema univerzitete ovaj dokaz ne treba biti podnet
- takođe, podnosilac zahteva mora imati zadovoljavajuće znanje nemačkog. Ako je potrebno, polagaće ispit znanja jezika.

Potrebna dokumenta:

- pasoš, lična karta ili dokaz o državljanstvu zajedno sa službenom identifikacijom s fotografijom
- opšte kvalifikacije za upis na univerzitet: A-stepen, srednjoškolska diploma ili ekvivalentna potvrda, transkript ocena zadnje školske godine
- posebna kvalifikacija za ulazak na univerzitet, dokaz prava direktnog pristupa odabranom smeru studija u državi u kojoj je dokument bio izdat, koji podnosioca zahteva kvalifikuje za univerzitet

- dokaz vladanja nemačkim jezikom: npr. nemački u potvrdi o završetku srednje škole ili diploma o položenom kursu jezika
- različiti ispunjeni obrasci (dostupni u prijavnim uredima pojedinih univerziteta):
 - *obrazac za prijem*
 - *prijavni obrazac*
 - *statistički obrazac*
 - *studentski dokument identifikacije s fotografijom*
 - *obrazac za nastavak*
- druga fotografija
- bankovni izvod kao dokaz plaćanja školarine po semestru, ukoliko podnosilac zahteva nije od toga izuzet.

Molimo obratite pažnju:

Sva dokumenta treba podneti u originalu i u overenom prevodu na nemačkom jeziku. Overeni prevod treba napraviti u zemlji porekla, a poslednju overu daje austrijsko predstavništvo u toj zemlji. Poslednja overa nije potrebna u onim zemljama čiju javnu overu Austrija priznaje na osnovu međudržavnog sporazuma. Molimo raspitajte se kod austrijskog univerziteta je li konačna overa potrebna ili ne.

4.3. Studentsko zaposlenje

Da li se strani studenti ili istraživači koji borave u Austriji smeju zaposliti s ciljem zarade ili ne, zavisi od njihovog državljanstva i vrste zaposlenja.

Studenti iz trećih zemalja (izvan EU) koji poseduju važeću dozvolu boravka u svrhu studiranja (*Aufenthaltsbewilligung Studierender*) smeju raditi u ograničenoj meri, uzimajući u obzir odredbe austrijskog Zakona o zapošljavanju stranih državljana (*Ausländerbeschäftigungsgesetz - AuslBG*) koji u načelu zahteva radnu dozvolu. Molimo Vas, obratite pažnju na sledeće odredbe, budući da njihovo kršenje može rezultirati visokim novčanim kaznama i uskraćivanjem dozvole boravka! Ako ste u dilemi, raspitajte se u uredu za zapošljavanje (*Arbeitsmarktservice/AMS*) ili kod druge savetodavne ustanove pre preuzimanja posla.

4.4. Dodiplomske i post-diplomske stipende

Austrijske organizacije nude različite programe stipendija

Unilateralni programi stipendija:

S nizom unilateralnih programa stipendija Republika Austrija pruža mogućnost stranim studentima, post-diplomcima ili profesorima da studiraju na austrijskim univerzitetima. Najvažnije od tih stipendija su sledeće:

Österreich-Stipendium (za dodiplomske studente), **Ernst Mach-Stipendium** (za dodiplomske studente iz svih područja studija osim umetnosti), **Franz Werfel-Stipendium** (za univerzitetske predavače koje zanimaju specijalističke studije austrijske literature u bibliotekama, arhivima ili istraživačkim ustanovama), **North-South-Dialogue Scholarship** (za post-diplomske studente u područjima prirodnih nauka, inženjerstva, društvenih nauka i ekonomije ili za doktorske studije).

Novčana pomoć za strane studente: Ernst Mach Grant

Za studente iz ne-evropskih zemalja koji studiraju u programu magistarskih studija (puno radno vreme) na nekoj austrijskoj visokoj strukovnoj školi (*Fachhochschule*).

Uslovi: studenti koji studiraju u programu magistarskih studija na univerzitetu u ne-evropskoj zemlji ili koji su uspešno završili najmanje šest semestara studija u sklopu tradicionalnog dodiplomskog programa na univerzitetu u ne-evropskoj zemlji u trenutku traženja novčane pomoći.

Konkurisanje: online na www.scholarships.at

CEEPUS

Studenti iz zemalja koje učestvuju u CEEPUS-u (Bugarska, Hrvatska, Češka Republika, Mađarska, Poljska, Rumunija, Srbija, Crna Gora, Slovačka Republika i Slovenija) imaju mogućnost dolaska u Austriju u okviru postojećih mreža (ili kao «osoba sa slobodnim kretanjem»).

Zajednički studijski programi

Univerziteti imaju na raspolaganju fondove za zajedničke studijske programe, univerzitetska partnerstva i kratkoročne studijske novčane pomoć u inostranstvu.

Za detaljnije informacije o ovim i drugim stipendijama pogledajte interaktivnu online bazu podataka o stipendijama GRANTS koju održava Austrijska služba za razmenu: www.grants.at

Molimo obratite pažnju:

Većina programa novčane pomoći/stipendija ne dozvoljava zapošljavanje u svrhu zarade!

4.5. Spisak glavnih univerziteta i ostalih visokih strukovnih škola (Fachhochschule) u Austriji

- Univerzitet u Beču www.univie.ac.at; www.univie.ac.at/international/
- Univerzitet tehnologije u Beču: www.tuwien.ac.at; www.tuwien.ac.at/ai
- Fachhochschule Technikum Wien: www.technikum-wien.at
- FH-Studiengänge Campus Wien: www.fh-campuswien.ac.at
- Univerzitet u Gracu: www.uni-graz.at; <http://international.uni-graz.at>
- Campus 02 – Poslovni kursevi (Grac): www.campus02.at
- Univerzitet tehnologije u Gracu: www.tugraz.at; www.international.tugraz.at
- Univerzitet medicine u Gracu: www.meduni-graz.at
- Univerzitet u Innsbuku: www.uibk.ac.at
- MCI - Management Center Innsbruck: www.mci.edu
- Univerzitet u Linzu: www.jku.at; www.students.jku.edu
- Univerzitet u Salzburgu: www.uni-salzburg.ac.at; www.sbg.ac.at/bfa/home.htm
- FH-Studiengänge/Primenjene nauke (Salzburg): www.fh-sbg.ac.at
- Univerzitet u Klagenfurtu: www.uni-klu.ac.at, www.uni-klu.ac.at/ausabt/
- Univerzitet u Kremstu: www.donau-uni.ac.at
- Univerzitetski pripremni kursevi: Grac: www.vgu.at
- Univerzitetski pripremni kursevi: Beč: www.vwu.at

4.6. Korisni linkovi za studiranje u Austriji

Vodiči za stude	www.studyguide.at (univerzitetski smerovi) http://fh.studyguide.at/ (specijalizirani obrazovni smerovi na koledžima) Austrijski akademski portal: http://www.portal.ac.at/index-en.html	Ovaj elektronski vodič za studije pruža informacije i kontakt adrese svih austrijskih studijskih programa (na nemačkom i engleskom)
	Vodič: Studiranje u Austriji 2005/06: Austrija vam želi dobrodošlicu, Beč 2004: Austrijska služba za razmenu (ÖAD) A-1090 Wien, Alser Straße 4/1/3/8; Tel.: +43 1/4277-28180, Fax: +43 1/4277-28195 e-mail: public.relations@oead.ac.at www.oead.ac.at	Spisak glavnih univerziteta i ostalih visokih obrazovnih institucija i diplomskih programa kao i programa za sticanje stepena

Savezno ministarstvo za nauku i istraživanje	www.bmwf.gv.at/ Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung Minoritenplatz 5 1014 Wien Tel.: +43 (0)1 531 20 DW (0) Telefax: +43 (0)1 53120-9099 infoservice@bmwf.gv.at	Informacije o studiranju u Austriji; Pregled austrijskih univerziteta; FHStG – Zakon o studiranju primenjenih nauka na univerzitetima, Mobility Portal Austrija za istraživače, itd.
	www.bmwf.gv.at/submenu/wissenschaft/international/enic_naric_austria/	Informacije o priznavanju diploma, potvrda i ispita (na nemačkom)
Stranice za pomoć vladine agencije	www.help.gv.at/Content.Node/148/Seite.1480000.html	Informacije o studiranju u Austriji: Uslovi, podnošenje zahteva, itd.
Austrijska unija studenata (ÖH)	www.oeh.ac.at/en/?no_cache=1 Taubstummengasse 7-9/4 th floor A- 1040 Vienna Tel.: +43 1/ 310 88 80 -27 or -49 E-mail: auslaenderInnenreferat@oeh.ac.at	Detaljne informacije o studiranju i informativni materijal
Austrijska služba za akademske goste (OEAD)	www.oead.ac.at/start/index_english.html	Informacije za sve studente, uključujući i one iz zemalja izvan EEA
Portal o mobilnosti za istraživače	http://www.researchinaustria.info	Praktične informacije o radu, studiranju i životu u Austriji
Kursevi nemačkog	Austrijska jezička diploma (Österreichisches Sprachdiplom) http://www.osd.at/ http://www.campus-austria.at/ Austrijski institut (Österreich Institute): http://www.oesterreichinstitut.org/	Informacije o kursovima nemačkog na univerzitetima i privatnim ustanovama; ispiti itd. Pružanje informacija o kursovima nemačkog izvan Austrije (Jugoistočne zemlje)
Novčana pomoć/ Stipendije	http://www.grants.at/ www.oead.ac.at/oeadnews/downloads/2008/incoming-engl.pdf (pregled)	Austrijska baza podataka za stipendije novčanu pomoć za istraživače
	www.bmwf.gv.at/submenu/wissenschaft/national/studienforderung/studienbeihilfen_u_stipendien/	Zahtevi za stipendije
	www.scholarships.at www.stipendium.at/stbh/fileadmin/download/PDF/foreign_grants.pdf	Online podnošenje zahteva za novčanu pomoć Brošura: Finansijska pomoć za studente
	Jedinica za akademsku saradnju i mobilnost (ACM) ÖAD-a, Alser Straße 4/1/15/7; A-1090 Vienna Tel.: +43 1/4277-28188, Fax: +43 1/4277-28194 E-mail: acm@oead.at ÖAD početna stranica: www.oead.at	Ovlašćenje za dodeljivanje novčane pomoć u ime i finansirane od Saveznog ministarstva nauke i istraživanja (BMWF)

Viza i dozvola boravka	Austrijska služba za razmenu: www.oead.at/ english/austria/entry Ministarstvo unutrašnjih poslova: www.bmi.gv.at/niederlassung/formulare.asp	Propisi za ulazak i boravak (mogućnost učitavanja svih obrazaca za podnošenje zahteva i adresa nadležnih austrijskih tela)
Prijava	http://link.help.gv.at/besucher/db/lnkaufi.suchen?label=Fremdenpolizei&system=Produktionssystem www.help.gv.at/linkhelp/besucher/db/formularauswahl.formular?id=819	Spisak nadležnih tela za prijavu u svim opštinama Preuzimanje obrazaca za prijavu boravka

5. Boravak u Austriji

5.1. U svrhu zaposlenja s ciljem zarade

Dozvola stanovanja:

- dozvola stanovanja za podnosioca zahteva (do 18 meseci u slučaju dobijanja prve dozvole: uključuje pristup tržištu rada kao podnosioca zahteva)
- neograničena dozvola stanovanja: uključuje puni pristup tržištu rada
- ograničena dozvola stanovanja: npr. u slučaju spajanja porodice - dozvoljeno je samo-zapošljavanje, druge vrste zapošljavanja dozvoljene su jedino s dodatnim dokumentom koji izdaje AMS.

Trajni boravak – ECC

Nakon pet godina neprekidnog boravka uključuje puni pristup tržištu rada.

Dozvola boravka:

- Rotaciona radna snaga (potreban je dokument koji izdaje AMS: potvrda garantovanog posla ili dozvole zapošljavanja kao rotaciona radna snaga);
- osobe koje je poslalo poduzeće (potreban je dokument koji izdaje AMS: potvrda garantovanog posla ili dozvole zapošljavanja kao rotaciona radna snaga; zaposlenje duže od šest meseci)
- samozaposlene osobe (ako je stranac ugovorom vezan za određenu konkretnu aktivnost i ako će takva obaveza trajati duže od šest meseci; AMS bi se mogao baviti takvim slučajevima)
- umetnici (samozaposleni ili zaposleni; aktivnost je prvenstveno određena umetničkim aktivnostima i time se osigurava održavanje, deklaracija odgovornosti nije prihvaćena; u slučaju zapošljavanja potreban je jedan od sledećih dokumenata AMS-a: potvrda garantovanog posla ili dozvola zapošljavanja kao umetnika)
- posebni slučajevi aktivnosti u zapošljavanju (ako je aktivnost izuzeta Zakonom o zapošljavanju stranaca: potreban je dokaz o okolnostima za izuzeće)
- istraživači (uz predocenje dokaza o pristupu koji izdaje ovlašćena istraživačka ustanova).

5.2. Dugoročni boravišni status – EC (LTREC)

Imigranti koji su legalno i trajno boravili u Austriji najmanje pet godina imaju pravo na izdavanje neograničenog «dugoročnog boravišnog statusa – EC»

Periodi prekida boravka u Austriji ne smeju preći deset meseci ukupno ili šest meseci u jednom prekidu; ovo se ne odnosi na periode odsustva zbog profesionalnih aktivnosti u drugim zemljama EU. U izuzetnim slučajevima kao što je ozbiljna bolest ili služenje vojne obaveze nosilac može napustiti Austriju na period do 24 meseca bez prekidanja boravka potrebnog za sticanje statusa dugoročnog boravka, pod uslovom da su vlasti obavestene o tome i da o tome postoji službena beleška (Član 45 SRA).

Uslovi za sticanje statusa dugoročnog boravka:

- redovan i dovoljan prihod: boravak ne sme dovesti do finansijskog opterećenja za državu – NOVO: ovo je u slučaju kada stranac ima određen i redovan novčani prihod koji osigurava njegov/njen boravak bez korišćenja sredstava socijalne pomoći i odgovara iznosu koji određuje Opšti zakon o socijalnoj zaštiti (Član 11, stav 4, podstav 5 SRA)
- podnošenje zdravstvene potvrde (koju je uvela reforma iz 2002.) i dalje ostaje uslov (Član 11, stav 7 SRA)
- javna politika i javna bezbednost (NOVO, Član 11, stav 4, podstav 2 SRA): boravak stranca ne sme biti u suprotnosti s javnim interesima što je slučaj kada stranac ima bliske odnose s ekstremističkom ili terorističkom grupom ili grupom čije postojeće strukture ili buduće aktivnosti ne isključuju mogućnost ekstremističkih ili terorističkih dela.

5.3. Korisni linkovi za dozvolu boravka i uslovi

Austrijsko ministarstvo spoljnih poslova	http://www.bmeia.gv.at/index.php?id=68098&L=1 www.bmeia.gv.at/fileadmin/user_upload/bmeia/media/5-Buergerservice_Zentrale/3782_einreisevoraussetzungen_nach_sterreich.pdf www.bmeia.gv.at/fileadmin/user_upload/bmeia/media/5-Buergerservice_Zentrale/171_visumantrag.pdf	Informacije vezane za vize Spisak obaveza vezanih za vize Prijavni obrazac za vize
Savezno ministarstvo unutrašnjih poslova	http://www.bmi.gv.at/ Bundesministerium für Inneres Herrengasse 7 Postfach 100 A-1014 Wien Tel.: +43 1 531 26-0 Fax: +43 1 53126 108613 E-Mail: post@bmi.gv.at www.bmi.gv.at/downloadarea/niederlassung/Allgemein/AufenthaltszweckeV20060111.pdf www.bmi.gv.at/einreise/ (boravak do 6 meseci) www.bmi.gv.at/niederlassung/ (boravak duži od 6 meseci) www.bmi.gv.at/downloadarea/niederlassung/Allgemein/Integrationsvereinbarung.pdf www.bmi.gv.at/downloadarea/niederlassung/Allgemein/Behoerdenzustaendigkeit_Erst-Verlaengerungsantrag.pdf	Informacije o boravku, migraciji i pitanjima azila (samo na nemačkom) Informacije o dozvoli boravka i svrsi boravka (na engleskom, hrvatskom, srpskom) Informacije o uslovima za integraciju i saglasnost Informacije o postupku apliciranja i nadležnim organima

	www.bmi.gv.at/niederlassung/formulare_antraege.asp	Formulari za podnošenje zahteva za dozvolu boravka i stanovanja
Vladina pomoć	http://www.help.gv.at/Content.Node/12/Seite.120110.html	Opšte informacije o nazivima boravka, uslovima podnošenja zahteva i o kontaktu

6. Azil

6.1 Kratki pregled nacionalne politike dobijanja azila

Što se tiče postupka azila u načelu, Austrija ima sistem od dva koraka: Savezna kancelarija za azil (Bundesasylamt) kao prvu instancu i Nezavisni savezni senat za azil (Unabhängiger Bundesasylsenat) kao instancu za žalbe. Ministarstvo unutrašnjih poslova je nadležno ministarstvo za pitanja azila. Sa zakonom o azilu iz 2004. godine, postupak aplikacije za azil podeljen je u postupak primanja i stvarni postupak azila; štaviše, odgovornost za brigu o tražiocima azila podeljena je između savezne države Austrije i njenih pokrajina.

6.2 Ulazak

Postupak primanja mora se odvijati na jednom od tri početna centra za primanje koji se zovu EAST West (Traiskirchen), EAST East (Thalham) i Airport. Kada se postupak primanja okonča pozitivnom odlukom, tražilac ulazi u redovni postupak azila i za njega je nadležan Savezni zakon o pružanju savezne brige za tražioce azila. Kao posledica toga, tražilac ulazi u sistem savezne zaštite ukoliko se dokaže njegov/njena potreba za tim.

6.3 Tokom boravka u Austriji

Sporazum o pružanju osnovne zaštite (Grundversorgungsvereinbarung), zaključen je između austrijske savezne države i njenih pokrajina u vezi osnovnih potreba tražilaca azila, i zamenio je bivši sistem savezne zaštite. Isti je preneo deo odgovornosti za tražioce azila sa savezne države na pokrajine, uključujući troškove i organizaciju smeštaja. Sistem temeljne zaštite obuhvata: smeštaj, ishranu, novac, mesečni džeparac, medicinski pregled, zdravstveno osiguranje, potrepštine i transportni trošak za đake, itd.

Zbog neuspešnih pregovora između Ministarstva unutrašnjih poslova i austrijskih NVO-a, vlada je od 2003. godine poverila vođenje saveznih centara za zaštitu, pomoć tražiocima azila i povratno savetovanje privatnoj firmi European Homecare.

6.4 Rad

Austrija otvara pristup tržištu rada tražiocima azila zavisno od potreba tog tržišta. Premda je tražiocima azila dozvoljeno samozapošljavanje, vrlo mali broj njih dobija dozvolu rada.

6.5 Korisni linkovi

Savezno ministarstvo unutrašnjih poslova	Bundesministerium für Inneres (BM.I) Herrengasse 7 A-1014 Vienna Tel.: ++43-(0)1/531-26-0 Email: oeffentlichkeitsarbeit@bmi.gv.at	Informacije o pitanjima azila
---	---	-------------------------------

	http://www.bmi.gv.at/asylwesen/	
Sistem informacija za azil i pitanja stranaca Centra za azil i integraciju	Asyl- und Fremdenwesen Informationszentrum für Asyl und Integration Bräunerstraße 5 A-1014 Vienna Tel.: ++43-(0)1/53126-5224; -5223 Web: http://www.bmi.gv.at/fremdenwesen	
Savezni kancelarija za azil	Glavni ured (Bundesasylamt – Zentrale) Landstraßer Hauptstraße 171 A-1030 Vienna Tel: ++43-(0)1/7144063-0 Fax: ++43-(0)1/53126-5914 Email: sekr.baa@bmi.gv.at	
Savezna policija	Bundespolizei Herrengasse 7 A-1014 Vienna Tel.: ++43-(0)1/531-26-0 Email: oeffentlichkeitsarbeit@bmi.gv.at Web: http://www.bundespolizei.gv.at	
EMN: Nacionalna Austrijska kontaktna tačka u okviru Evropske migracione mreže	www.emn.at	Informacije o migrantima, tražiocima azila i izbeglicama u Austriji (statistika, zakoni, ustanove)
IOM Austrija	Posebna misija za vezu u Austriji i veza s međunarodnim organizacijama u Beču Web: http://www.iomvienna.at	
UNHCR Austrija	Web: http://www.unhcr.at	
Caritas Austrija	Web: http://www.caritas.at	Pomoć i saveti za Tražioce azila

7. Spajanje porodice

7.1 Spajanje porodice sa sponzorima iz trećih zemalja

Član porodice sa dozvolom boravka (*Familienangehöriger*) odnosi se na državljane trećih zemalja koji:

- su članovi porodice (supružnici i maloletna, neoženjena deca) Austrijanaca ili državljana EU/EEA
- nameravaju ujediniti svoje porodice
- nameravaju trajno boraviti u Austriji i
- nemaju pravo slobodnog kretanja unutar EU.

Osobe koje imaju prava na ovu vrstu spajanja porodice:

- supružnici koji su napunili 18 godina i
- maloletna i neoženjena deca, uključujući usvojenu decu i pastorku, do uzrasta od 18 godina; više nema potrebe podnositi prijavu za decu do 15 godina.

7.2 Uslovi

- visina minimalnih prihoda
- legalno pravo na adekvatan smeštaj
- zdravstveno uverenje
- potpisivanje «suglasnosti na integraciju» koju je uvela reforma iz 2002. godine i
- osoba mora biti bez krivičnog dosijea.

Tela odgovorna za zahteve:

Austrijska predstavništva u inostranstvu: ambasada ili konzulat

Izdavanje dozvola boravka:

Za karton trajnog boravka prijavite se u svom lokalnoj Austrijskoj službi za strance. Lokalna služba za strance (*Fremdenbehörde*) odgovorna za mesto boravka austrijskog državljana ili državljana EU/EEA može biti:

- Guverner pokrajine (*Landeshauptmann*) ili
- Administrativna pokrajinska vlast [*Bezirksverwaltungsbehörde*], koju je ovlastio guverner pokrajine;
- Okružna administracija (*Bezirkshauptmannschaft*);
- U statutarnim gradovima: Magistrat [*Magistrat*];
- U Beču: Opštinski odsek 35 [MA 35]

8. Sistem zdravstvene zaštite

8.1 Poseta lekaru

U principu, ne morate platiti unapred. Ako ste student ili radite s punim radnim vremenom u Austriji, morate doneti **potvrdu o osiguranju**. Načelno je moguće ostaviti depozit ako vam je potrebna hitna medicinska pomoć.

Ako ste pokriveni putnim ili zdravstvenim osiguranem, plaćate putem bankovnog transfera. Kasnije će Vam osiguravajuća kuća isplatiti odštetu (čuvajte račun!). Nisu svi tretmani pokriveni javnim ili privatnim osiguranjem. Proverite kod lekara i/ili osiguravajuće kuće.

Mesečno davanje od, prosečno, € 67 pruža osiguranoj osobi i osobama zavisnim od nje sveobuhvatno pokrivanje: lečenje na nivou opšte prakse, bolničko lečenje, itd.

U slučaju potrebe za hitnom medicinskom intervencijom, nazovite 144

8.2 Bolnica

Ako studirate ili radite u Austriji, lečenje u bolnicama je besplatno, izuzev malog priloga – participacije, zavisno od vašeg osiguranja. Kada putujete Austrijom proverite sa svojom osiguravajućom kućom pre polaska koje su vrste lečenja i hitnih intervencija pokrivena. Bolnice i lekari u načelu ne prihvataju kreditne kartice.

8.3 Još pojedinosti

Služba za strane pacijente Bečke lekarske komore (*Ärztelammer für Wien*) može vam dati informacije o medicinskim uslugama u Beču, uključujući podatke o lekarima koji govore engleski u čitavoj regiji. Za dodatne informacije, posetite njihovu web stranicu ili nazovite Službu za strane pacijente.

<http://www.aekwien.at/980.html>

Web stranice Bečkog gradskog veća takođe uključuje pretraživač za lekare i apoteke u Beču, pod stavkom Gesundheit/Ärztelnnen und Ärzte/Wiener Ärzte/innen. Ovaj pretraživač dostupan je i na engleskom.

<http://www.wien.gv.at/>

9. Sistem socijalnog osiguranja

U Austriji, zaposleni čiji prihod prelazi granicu prihoda od 333,16 eura mesečno pokriveni su socijalnim osiguranjem. Prijava kod odgovarajuće ustanove socijalnog osiguranja je obavezna. Svako mora plaćati doprinose socijalnog osiguranja.

9.1 Prijava

Poslodavci su odgovorni za prijavljivanje svojih zaposlenih u odgovarajućoj ustanovi socijalnog osiguranja. Svaka osoba, uz prijavu, dobija broj socijalnog osiguranja.

9.2 Doprinosi

Doprinosi zaposlenih socijalnom osiguranju dele se između poslodavaca i zaposlenog; ovi doprinosi se automatski odbijaju od plate. Iznos doprinosa za socijalno osiguranje zavisi od toga je li zaposleni radnik ili službenik, pripravnik, zaposleni na minimalnom dohotku, itd.

Posebne odredbe za studente i zaposlene s niskim primanjima:

Zaposleni s platom ispod granice, odnosno s niskim primanjima, kao i studenti pokriveni su samo delom sistema socijalnog osiguranja (osiguranje u slučaju nesreće). Zaposleni s primanjima ispod granice primanja imaju opciju dobrovoljnog zdravstvenog i/ili penzionog osiguranja.

9.3 Povlastice

(1) Zdravstveno osiguranje:

uključuje porodijsku zaštitu (preventivna i porodijska zaštita), automatsku i besplatnu zaštitu za članove porodice (podložno određenim uslovima) i dečji dodatak, a pokriva sledeće: lečenje kod lekara i zubara, bolničko lečenje, lekove, kućnu negu, psihoterapiju, kliničku psihologiju, medicinsku rehabilitaciju, radnu terapiju, naknadu za bolovanje, naknadu (npr. lekar po vlastitom izboru) i preuzimanje dela troškova (npr. za zubara).

Više pojedinosti: <http://www.sozialversicherung.at>

(2) Osiguranje u slučaju nesreće:

obuhvata zaštitu u slučaju nesreće na radnom mestu i profesionalna oboljenja i njihove posledice, npr. invaliditet, radna nesposobnost, itd.

Više pojedinosti: <http://www.auva.at> i <http://www.sozialversicherung.at> (osiguranje u slučaju nesreće)

(3) Penziono osiguranje:

Uslovi za sticanje:

- starost za penzionisanje
- period plaćanja doprinosa:
 - minimum od 180 meseci, tj. 15 godina plaćanja doprinosa, pri čemu se računa i vreme podizanja dece pre 1.1.2005.
 - od toga minimum 84 meseca, tj. 7 godina plaćanja iz radnog odnosa
- pored starosne penzije, postoje i sledeće vrste penzija:
 - prevremena starosna penzija za dugoročno osigurane
 - penzija korak-po-korak
 - penzija za težak rad (od 1.1.2007.)
 - privremeni dodatak
 - radna nesposobnost, invaliditet i penzija za profesionalno nesposobne osobe
 - penzija izdržavane osobe nakon smrti osiguranika.

Više pojedinosti:

<http://www.sozialversicherung.at>

<http://www.arbeiterkammer.at>

<http://www.pensionsversicherung.at>

(4) Osiguranje za slučaj nezaposlenosti:

to je na primer, naknada za nezaposlenost, socijalna zaštita, posebna socijalna zaštita, penzioni avans.

Austrijska služba za zapošljavanje (AMS) odgovorna je za naknade iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti u Austriji. Zahtevi za naknade podnose se isključivo lično u nadležnom regionalnom zavodu. Ako ostanete bez posla, morate kontaktirati svoj regionalni zavod što pre kako biste uredili sve što je potrebno za dobijanje naknade za nezaposlenost.

Dobijanje naknade za nezaposlenost moguće je kada je zadovoljen kvalifikacioni period (*Anwartschaft*) i to:

- nezaposleni mora najmanje 26 sedmica tokom proteklih 12 meseci biti zaposlen (odnosi se na osobe do navršениh 25 godina), ili
- nezaposleni mora najmanje 52 sedmica tokom protekla 24 meseca biti zaposlen (odnosi se na osobe iznad 25 godina po početnom zahtevu), ili
- nezaposleni mora najmanje 28 sedmica tokom protekle godine biti zaposlen (odnosi se na dodatne zahteve).

U principu, naknade za nezaposlenost mogu se dobijati najduže tokom 20 sedmica. Pod određenim uslovima, taj se period može produžiti na 30 sedmica. Stariji nezaposleni koji su dugo radili i nalaze se u programu ponovnog zapošljavanja mogu dobijati naknade za nezaposlene do tri ili četiri godine.

Tokom primanja naknade za nezaposlene, Vi i članovi Vaše porodice i dalje imate zdravstveno osiguranje.

Više pojedinosti: <http://www.ams.at> (finansijska pitanja)

(5) Naknade iz socijalne zaštite:

- javna pomoć od pokrajine u obliku socijalne pomoći (*Sozialhilfe*)
- osiguranje za ličnu zaštitu i dugoročnu zaštitu (*Pflegevorsorge and Pflegeversicherung*).

Uslovi za dobijanje:

Ako su prava na naknade za nezaposlene ili porodijsko odsustvo iscrpljena, a Vi ste i dalje nezaposleni, može se tražiti naknada iz socijalne zaštite ako:

- je tražilac zaposlenja na raspolaganju službi za zapošljavanje, a u mogućnosti je i voljan je da radi, ali je nezaposlen
- je tražilac u situaciji krajnje nužde.

Finansijska situacija podnosioca zahteva i njegovog partnera biće ispitana pre davanja naknade iz socijalne zaštite. Ako prihod partnera prelazi određeni iznos, naknada iz socijalne zaštite neće biti isplaćena.

Više pojedinosti:

Austrijska javna služba za zapošljavanje (AMS) <http://www.ams.at> (finansijska pitanja)

Savezno ministarstvo za društvena pitanja i zaštitu potrošača:

<http://www.bmsg.gv.at/cms/site/liste.html?channel=CH0346> (socijalna zaštita)

9.4 Korisni linkovi za pitanja socijalnog osiguranja i zdravstvenih službi

Savezno ministarstvo za društvena pitanja i zaštitu potrošača	<p>BMSG Stubenring 1 A-1010 Vienna Tel: +43 1 711 00-0 Fax: +43 1 533 78 71</p> <p>Služba za građane: Tel: +43 1 711 00 -4266 Besplatna linija za socijalna pitanja: 0800/20 16 11 E-mail: buergerservice@bmsg.gv.at WEB: http://www.bmsg.gv.at</p>	Opšte i praktične informacije o austrijskom sistemu socijalne politike: socijalna politika, socijalno osiguranje, zaštita potrošača, dugoročna zaštita, pitanja invaliditeta, starenja, volonterskog rada, itd.
Sistem socijalnog osiguranja	<p>http://www.sozialversicherung.at</p> <p>http://www.sozialversicherung.at/esvapps/page/page.jsp?pageid=110&p_id=5&p_menuid=507&pub_id=1148</p>	Informacije o austrijskom sistemu socijalnog osiguranja Stope doprinosa za socijalno osiguranje
Fondovi zdravstvenog osiguranja	<p>http://www.wgkk.at (Beč) http://www.bgkk.at (Burgenland) http://www.kgkk.at (Koruška) http://www.noegkk.at (Donja Austrija) http://www.ooegkk.at (Gornja Austrija) http://www.sgkk.at (Salzburg) http://www.stgkk.at (Štajerska) http://www.tgkk.at (Tirol) http://www.vgkk.at (Vorarlberg) http://esv-sva.sozvers.at/ (Gewerbliche Sozialversicherungsanstalt (Ustanova socijalnog osiguranja za trgovinu i industriju))</p>	
Medicinske službe	<p>http://www.aerztekammer.at http://www.aek.or.at</p>	Austrijska lekarska komora
	<p>http://www.aerztekammer.at/?aid=AUSLAENDISCHE_AERZTE&type=article</p>	Strani lekari
	<p>Služba za strane pacijente: http://www.aekwien.at/980.html</p>	Informacije o medicinskim uslugama
	<p>AMBER- MED Ober-Laaer- Str. 300-306, Vienna Tel.: 01-589 00-847 E-mail: amber-med@diakonie.at Web: http://amber.diakonie.at/</p>	Besplatne medicinske usluge za ugrožene osobe i kategorije bez zdravstvenog osiguranja

Korisne adrese	<p>Glavno udruženje austrijskih ustanova socijalnog osiguranja (Hauptverband der Österreichischen Sozialversicherungsträger) Kundmangasse 21 A-1030 Vienna Tel: +43 1 711 32-0 Fax: +43 1 711 32-3777 e-mail: posteingang.allgemein@hvb.sozvers.at Web: http://www.sozialversicherung.at http://www.hauptverband.at</p>	<p>Informacije o socijalnom osiguranju Ustanove: troškovi i naknade</p>
	<p>Regionalni fond zdravstvenog osiguranja Beča (Gebietskrankenkasse) Wienerbergstraße 15-19 A-1100 Vienna Tel: +43 1 601 22-0 Fax: +43 1 602 46 13 Web: http://www.wgkk.at</p>	
	<p>Ustanova za penziono osiguranje (Pensionsversicherungsanstalt) Friedrich Hillegeist-Straße 1 A-1021 Vienna Tel: +43 (0) 50 303-0 Fax: +43 (0) 50 303-28850 e-mail: pva@pva.sozvers.at Web: http://www.pensionsversicherung.at</p>	<p>Informacije o penzionom osiguranju</p>
	<p>Austrijska ustanova za osiguranje u slučaju nesreće - glavna kancelarija (Allgemeine Unfallversicherungsanstalt – AUVA) Adalbert Stifter Str. 65 Postfach 200 A-1201 Vienna Tel: +43 1 33 111-0 Fax: +43 1 33 111-448 Web: http://www.auva.at</p>	<p>Informacije o osiguranju u slučaju nesreće</p>
	<p>Odeljenje usluga za strane pacijente: Bečka lekarska zadruga. Sve specijalnosti, Weihburggasse 10-12, 1010 Vienna. Besplatna linija (24 sata) - Tel.: 513 95 95. Tel.: 17 71 or 51 501 213 tokom dana, Hitni pozivi van radnog vremena Tel.: 40 144, Fax: 401 55 99.</p>	<p>Medicinske usluge</p>

10. Smeštaj

Vladine stranice za pomoć	http://www.help.gv.at/Content.Node/21/Seite.210000.html	<p>Detaljne informacije o stanovanju i smeštaju u Austriji: posebni uslovi za studente i kategorije</p>
----------------------------------	---	---

Studentski smeštaj	ÖH: www.oeh.at	s niskim primanjima Austrijska služba za razmenu (ÖAD) i Austrijska studentska unija (ÖH) pružaju smeštaj za studente po razumnoj ceni
	ÖAD: www.oead.ac.at/housing ÖAD-WohnraumverwaltungsGmbH Alser Straße 4/1/1/3, A-1090 Vienna e-mail: housing@oead.ac.at	ÖAD služba za stanovanje (Wohnraumverwaltungs GmbH) pruža smeštaj u stanovima i studentskim domovima za gostujuće strane studente
	http://www.austria.info http://www.junghotels.at http://www.jugendherberge.at	Kratkoročni smeštaj i spisak hotela, hostela, itd.
Pronalaženje trajnog smeštaja	<ul style="list-style-type: none"> • Dnevne novine: http://www.kurier.at ; http://www.krone.at ; http://derstandard.at ; http://www.diepresse.at • Časopisi za nekretnine: http://www.immobazar.at http://www.immobilien.net http://www.immodirekt.at • Agencije: http://www.ovi.at/start.asp 	Važni izvori informacija: Novine: posebno su zanimljiva vikend izdanja
Web stranice za traženje smeštaja po pokrajinama	http://www.sws.or.at/	Grac i Štajerska: SWIS služba za stanovanje
	http://www.wohnen-in-salzburg.at	Stanovanje u području Salzburga
	http://www.wohnen-in-tirol.at	Stanovanje u Tirolu
	http://www.linz.at/services/#9	Stanovanje u području Linza: Gornja Austrija
	http://finder.vol.at/	Stanovanje u Voralbergu
	http://www.wohnet.at	Informacije o stanovanju i adresama firmi po pokrajinama
Stanovanje u opštinskim zgradama	Mnoge velike opštine i gradovi imaju opštinske stanove (Gemeindewohnungen). To su stanovi kojima direktno upravljaju opštine i gradovi i iznajmljuju se po relativno niskim cenama najma.	Uslovi za pristup: priznati status izbeglice, niska primanja, primarni smeštaj
	http://www.wien.gv.at/amtshelfer/wienerwohnen/gemeindewohnung.html	Beč
	http://www.graz.at/wohnen_verkehr/	Grac
	http://www.salzburg.gv.at/themen/bw.htm	Salzburg
	http://www.linz.at/services/#9	Linc
	http://www.bregenz.at/index.php?id=875	Bregenc
	http://www.eisenstadt.at / (Wohnungsbörse/housing exchange)	Eisenstadt

	http://www.innsbruck.at	Innsbruck
Smeštaj pri stambennoj zadruzi	Atlas (Donja Austrija): http://www.wohnet.at/atlas BWS: http://www.bws.at BUWOG: http://www.buwog.at/ Sozialbau: http://www.sozialbau.at/titel_dn.htm Wien Süd (Beč, Donja Austrija, Burgenland): http://www.wiensued.at/	Smeštaj pri zadruzi za stanovanje dobija posebnu pomoć, često kroz opciju kupovine. Uslovi: niska primanja, status izbeglice, itd.

11. Priznavanje stranih kvalifikacija i diploma

Kako biste u Austriji dobili posao koji odgovara obrazovanju koje ste stekli u inostranstvu potrebna je **nostrifikacija** (diplome i potvrde izvan područja EU) odgovarajućih školskih potvrda, univerzitetskih diploma ili pristupa radnoj praksi.

Sve potvrde i dokumenta koja se podnose u načelu trebaju biti originali ili overene kopije ili prevodi sudskih tumača. Kontaktirajte odgovarajuća tela kako biste bili sigurni da su Vaša dokumenta kompletna.

Korisne pojedinosti za kontakt i linkovi:

Priznavanje stranih školskih akreditiva	Savezno ministarstvo obrazovanja, nauke i kulture Minoritenplatz 5 A-1014 Vienna Web: http://www.bmbwk.gv.at/ Više pojedinosti: http://www.berufsbildendeschulen.at
Priznavanje univerzitetskih i akademskih stepena/diploma	Nacionalni informacioni centar za akademsko priznavanje (NARIC) Austrija Savezno ministarstvo obrazovanja, nauke i kulture Teinfaltstr. 8, A-1014 Vienna Dodatne pojedinosti na nemačkom, engleskom i francuskom: http://www.bmbwk.gv.at/universitaeten/naric/index.xml
Za konačne ispite zanatskog pripravnčkog staža	Savezno ministarstvo ekonomije i rada (BMWA) Stubenring 1 A-1010 Vienna Gđa. Spiesz Tel: +43 1 711 00 – 5613 Fax: +43 1 711 00 -2366 E-mail: andrea.spiesz@bmwa.gv.at
Za advokate	Austrijska advokatska komora (Österreichischer Rechtsanwaltskammertag) Tuchlauben 12 A-1010 Vienna Tel.: +43 1 535 12 75-0 Fax: +43 1 535 12 75-13 E-Mail: rechtsanwaelte@oerak.at Internet: http://www.rechtsanwaelte.at

	<p>Više pojedinosti: http://www.bmgf.gv.at/cms/site/inhalte.htm?channel=CH0003&thema=CH0012</p>
Za kvalifikacije u zdravstvenom području	<p>Austrijska lekarska komora (Österreichische Ärztekammer) Weihburggasse 10-12 A-1010 Vienna Dr. Merth Tel: +43 1 514 06-23 Fax: +43 1 514 06-10 E-mail: c.merth@aerztekammer.at Web: http://www.aerztekammer.at</p> <p>Više pojedinosti: Međunarodne: informacije o osposobljavanju u zemljama EU/EEA ili Švajcarskoj http://www.aek.or.at/</p>

12. Službe podrške

Javne agencije	<p>Stranice za pomoć Vladine agencije www.help.gv.at/Content.Node/HELP-FC.html</p>	<p>HELP-Servis za strane državljane: informacije o životu i radu u Austriji</p>
	<p>Fondovi grada Beča www.wik-vernetzungsbuero.at</p>	<p>Ured za umrežavanje koji se sastoji od preko 100 migrantskih i savetodavnih organizacija: političko učešće imigranata; lobiranje za imigrantska prava i interese; veza prema opštinama</p>
	<p>Volkshilfe „Frauen einer Welt“ Linz (0732/603099) Integrationsbüro Bad Ischl (06134/25964), Integrationsbüro Braunau (07752/66774-13), Integrationsbüro Freistadt (07942/73216-16), Integrationsbüro Perg (07262/54548-15), Integrationsbüro Ried (07752/71144), Integrationsbüro Rohrbach (07289/6789-23), Integrationsbüro Traun (07229/66728), Integrationsbüro Vöcklabruck (07672/26141), Integrationsbüro Wels (07242/211536)</p>	<p>Pitanja integracije na lokalnom nivou: Kancelarije za integraciju (npr. Dornbirn, Krems, Steyr, Leoben itd.)</p>
Međunarodne organizacije	<p>Specijalna misija za vezu u Austriji i prema međunarodnim organizacijama u Beču Nibelungengasse 13/4 1010 Vienna - Austria Tel: +43 1 585 33 22 Fax: +43 1 585 33 22-30 Email: ncpaustria@iom.int</p> <p>Web: http://www.iomvienna.at</p>	

	<p>UNHCR Austrija Postfach 550 A-1400 Vienna Tel. +43-(0)1-26060-4048 Fax +43-(0)1-2633748 Email: ausvi@unhcr.ch</p> <p>Web: http://www.unhcr.at</p>	
	<p>Informacijska služba Ujedinjenih naroda (UNIS) Vienna International Centre Wagramer Strasse 5 A-1400 Wien Tel: (+43-1) 26060-4666 Fax: (+43-1) 26060-5899</p> <p>Web: http://www.unis.unvienna.org/unis/</p>	
NVO	<p>Organizacija za narodnu pomoć (Volkshilfe) Web: http://www.volkshilfe.at/</p> <p>'SOS Mitmensch': Web: http://www.sosmitmensch.at Linija za pomoć: +43 (1) 524 9900</p>	Humanitarni rad s imigrantima, u bliskoj vezi sa Socijalno-demokratskom strankom
	<p>'Helping Hands': Web: http://www.helpinghands.at/ Tel.: +43-1-310 88 80 DW 10</p> <p>Austrijska unija studenata Web: http://www.oeh.ac.at/</p> <p>Asyl in Not http://www.asyl-in-not.org/php/portal.php</p>	Davanje besplatnih pravnih saveta imigrantima i izbeglicama
	<p>ZARA Luftbadgasse 14–16; A–1060 Wien Tel: +43 (1) 929 13 99 Web: http://www.zara.or.at/</p>	Antidiskriminacijsko nadzorno telo: pruža pravne savete, dokumentuje slučajeve diskriminacije i objavljuje godišnji izveštaj o rasizmu
	<p>Austrijska koordinacija azila Laudongasse 52/9; A-1080 Vienna Tel.: 01 53 212 91 Fax: 01 53 212 91 - 20 E-mail: asylkoordination@asyl.at Web: http://www.asyl.at/kontakt/kontakt.htm</p>	Krovna organizacija NVO-a delatnih na području azila
	<p>European Homecare Otto-Glöckel-Straße 24; A-2514 Traiskirchen Tel: +43-(0)2252 / 508919 –26 Fax: +43-(0)2252 / 508919 –69 Email: presse-at@eu-homecare.com Web: http://www.euhomecare.com/at/index.htm</p>	Pomoć i saveti za tražioce azila

	SOS Fellow Human Beings (SOS Mitmensch) Postfach 220; A-1070 Vienna Tel.: ++43-(0)1/524 9900, Fax: ++43-(0)1/524 9900-9 Email: office@sosmitmensch.at Web: http://www.sosmitmensch.at	Pomoć i saveti za tražioce azila, izbeglice, migrante i ugrožene grupe
	Network Asylum Advocate (Netzwerk AsylAnwalt) Caritas Österreich Albrechtskreithgasse 19-21; A-1160 Vienna Tel.: ++43-(0)1/488 31-440 Fax: ++43-(0)1/480 45 83 Email: office@asylanwalt.at Web: http://www.asylanwalt.at	Pomoć i saveti za tražioce azila, izbeglice, migrante i ugrožene grupe
	Asocijacija za ljudska prava - Austrija Postfach 69; A-1095 Vienna Tel.: ++43-(664) 3003224 Fax: ++43-(0)1/4090480-2 Email: wien@verein-menschenrechte.at Web: http://verein-menschenrechte.at	Pomoć i saveti za tražioce azila, izbeglice, migrante i ugrožene grupe
Organizacije vezane Za crkvu	Caritas Austria Albrechtskreithgasse 19-21 A-1160 Vienna Tel.: 01/48831-435 ili 0664/82 66 906 Fax: 01/480 45 83 Web: http://www.caritas.at	Zastupaju prava imigranata u javnosti; finansiraju ili organizuju savetodavne centre i kurseve jezika; pružaju utočište tražiocima azila, izbeglicama i imigrantima kojima treba pomoć.
	Evangelički socijalni rad Albert Schweitzer Haus Schwarzspanierstraße13 1090, Wien Tel: +43 1 409 80 01 Fax: +43 1 409 80 01 20 E-Mail: diakonie@diakonie.at Web: http://www.diakonie.at/	Službe podrške za ugrožene grupe poput izbeglica, žena, dece, tražioca azila, imigranata
	Austrijski crveni krst Telefon: 01 58900 0 Web: http://www.roteskreuz.at/	
Sindikati	Udruženje industrijalaca Federacija sindikata	Uključeni su u «postupak procene» za sve predloge zakona koji se bave migracionim pitanjima
	Austrijska federacija sindikata (AK) Beča Prinz-Eugen-Straße 20-22 A-1040 Vienna Tel: +43 1 50 165-0 Fax: +43 1 50 165-2230 E-mail: akmailbox@akwien.at Internet: http://wien.arbeiterkammer.at	Austrijska federacija sindikata (ÖGB) Donje Austrije Windmühlgasse 28 A-1060 Vienna Tel: +43 1 586 21 54 Fax: +43 1 586 21 54-1566 E-mail: niederosterreich@oegb.or.at Internet: http://www.oegb.at

13. Sticanje državljanstva

13.1. Austrijsko državljanstvo može se steći nasleđstvom ili dodeljivanjem (i produženjem dodeljivanja)

(1) Sticanje nasleđstvom znači da dete rođeno u braku svojim rođenjem automatski postaje državljanin, ako je jedan od roditelja bio austrijski državljanin u tom trenutku, ili u trenutku njegove/njene smrti. Vanbračna deca automatski stiču državljanstvo ako je majka austrijska državljanica u trenutku rođenja, bez obzira na mesto rođenja deteta ili državljanstvo nelegitimnog oca.

(2) Sticanje dodeljivanjem odnosi se posebno na strance koji su se etablirali u Austriji (minimum 10 godina legalnog i trajnog boravka, od čega minimum 5 godina s dozvolom stanovanja), koji se sada žele u potpunosti integrisati u društvo. Dodeljivanje državljanstva strancima može se takođe, pod određenim uslovima, primeniti i na maloletnu neoženjenu decu.

Preciznije informacije o gore navedenom i dalje mogućnosti vezane za dobijanje austrijskog državljanstva, regulisane zakonom o državljanstvu dostupne su u odeljenju za državljanstva ureda pokrajinske vlade [[Amt der Landesregierung](#)]
<http://www.help.gv.at/linkhelp/besucher/db/lnkaufi.suchen?label=StaatsbuergerLandesreg&system=Produktionssystem> pokrajine u kojoj je vaše glavno mesto boravka [*Hauptwohnsitz*].

Odgovorno telo: postupak dodeljivanja državljanstva sprovodi kancelarija pokrajinske vlade (Amt der Landesregierung)

13.2. Opšti uslovi

- ne sme biti sudskih presuda, niti krivičnih postupaka koji su u toku u Austriji ili inostranstvu, niti većih administrativnih prekršaja
- ne sme biti prošlih poništavanja dozvole boravka podnosioca zahteva, niti postupaka koji su u toku za prekid prava podnosioca zahteva da ostane u Austriji ili bilo kojoj drugoj državi EEA, i ne sme biti poništavanja proterivanja izdatih u proteklih 12 meseci
- pozitivan stav prema Republici Austriji
- dovoljna sredstva za izdržavanje
- odricanje od bivšeg državljanstva (ukoliko je takvo odricanje moguće i ako se ono razumno može očekivati od strane podnosioca zahteva)
- poznavanje demokratskog sistema i istorije Austrije i Beča
- dokaz vladanja nemačkim jezikom
- podnosilac zahteva morao je imati neprekidno glavno mesto boravka (središte vitalnih interesa i odnosa) upravo ovde pre dobijanja austrijskog državljanstva.

Molimo imajte na umu da je nekoliko različitih načina sticanja austrijskog državljanstva vezano za specifične uslove i zahteve.

Specifični uslovi za sticanje državljanstva:

Osobe s legalnim zahtevom za državljanstvo moraju takođe ispunjavati opšte uslove za sticanje državljanstva prirođenjem. Osobe koje ispunjavaju uslove imaju pravo na državljanstvo:

- trideset godina neprekinutog glavnog mesta stanovanja, ili
- petnaest godina legalnog i neprekidnog boravka s dokazom održive lične i profesionalne integracije, ili
- šest godina glavnog mesta boravka, pod uslovom da je podnosilac zahteva bio oženjen za Austrijskog državljanca/državljanicu tokom pet godina, i da je sa supružnikom delio domaćinstvo tokom pet godina, ili
- šest godina legalnog neprekidnog boravka i službenog prava na azil, ili
- šest godina legalnog neprekidnog boravka pod uslovom da podnosilac zahteva ima državljanstvo države članice EEA, ili

- šest godina legalnog neprekidnog boravka pod uslovom da je podnosilac zahteva rođen u Austriji, ili
- šest godina legalnog neprekidnog boravka ako podnosilac zahteva treba biti naturalizovan iz razloga izuzetnih prošlih ili očekivanih dostignuća na polju nauke, ekonomije, umetnosti, kulture ili sporta, u interesu Republike Austrije.

Potrebna dokumenta:

Sledeći spisak služi samo kao opšta orijentacija. U ličnim intervjuima i na osnovu ličnih podataka podnosioca zahteva procenjuje se koja su dokumenta potrebni za svaki pojedinačni zahtev.

Dokumenta na jezicima koji nije nemački moraju se podneti zajedno s nemačkim prevodom overenim od sudskog tumača. Presude ili sudska rešenja (uključujući inostrana) zahtevaju, osim prevoda, i uverenje da ih nije moguće poništiti.

- obrazac za pojedine podnosiocce zahteva i porodice s najviše troje dece (standardni obrazac za sve savezne pokrajine)
- dokumenta koja treba priložiti uz zahtev (posebna dokumenta potrebna su za grad Beč)
- obrazac za maloletnike
- za osobe od 13 godina naviše: sveobuhvatna biografija koja sadrži mesto boravka od rođenja na dalje, školsko obrazovanje, strukovno obrazovanje i karijeru, kao i lične okolnosti
- fotografija veličine kao za pasoš
- dokumenta o statusu (izvod iz matične knjige rođenih, izvod iz matične knjige venčanih, potvrda o smrti supružnika gde je to primenjivo, konačne presude o razvodu braka, dokaz o bivšim brakovima)
- dokaz o akademskom stepenu stečenom u inostranstvu ili u Austriji
- dokaz državljanstva (važeći pasoš, potvrda o državljanstvu), osim za izbeglice obuhvaćene Ženevskom konvencijom o izbeglicama ili austrijskim Zakonom o azilu (Asylgesetz);
- dokaz o boravku u Austriji: poslednja prijava, za nosioce ličnih isprava dokaz prijave u Austriji koju je izdalo Savezno ministarstvo spoljnih poslova
- dokaz sigurnog prihoda tokom protekle tri godine
- dokaz perioda osiguranja do sadašnjeg datuma u Austriji
- dokaz o pravosnažnom zastupanju maloletnika (nakon razvoda roditelja), sudska odluka o pravosnažnom zastupanju
- dokaz da podnosilac zahteva ispunjava uslove vezane za vladanje nemačkim jezikom u skladu s modulom 2 Integracionog ugovora pod članom 14/5/2-5 austrijskog Zakona o boravištu i prebivalištu stranaca (Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz - NAG).

13.3. Korisni linkovi za pitanja vezana za državljanstvo

Savezno ministarstvo unutrašnjih poslova	http://www.bmi.gv.at/staatsbuergerschaftswesen/	Informacije i pravne odredbe za pitanja državljanstva
Opštinski odsek za imigraciju, državljanstvo i prijavne kancelarije	Opštinski odsek 35 (Beč) Dresdner Str. 91, Block C 1200 Vienna Tel: (+43 1) 4000-8020 Fax: (+43 1) 4000 9935010 E-Mail: post@m35.magwien.gv.at Web: http://www.wien.gv.at/english/administration/civilstatus/index.html	Informacije o uslovima
	http://www.wien.gv.at/english/administration/civilstatus/citizenship/document.html	Dokumenta i formuari za podnosiocce

		zahteva za Preuzimanje
WISTI – bečke informacije o državljanstvu	https://www.wien.gv.at/ENB/ENB.cgi?LANG=EN	Katalog često postavljanih pitanja o naturalizaciji
Stranice Vladine agencije za pomoć	www.help.gv.at/Content.Node/136/Seite.1360000.html	Informacije o državljanstvu i korisni linkovi

14. Ustanove koje se bave migracijama i linkovi na internet stranice

Austrijsko ministarstvo spoljnih poslova (BMEIA)	Savezno ministarstvo evropskih i inostranih poslova Minoritenplatz 8 A-1014 Wien Tel.: +43 (0) 50 11 50 -0 Fax: +43 (0) 50 11 59 -0 Web: http://www.bmeia.gv.at/index.php?id=8&L=1	Za opšte informacije i pitanja; činjenice i brojke; često postavljana pitanja, itd.
	Kućni brojevi nadležnih javnih službi: Usluge: kućni 4411 Pitanja pasoš i viza: kućni 3900 Pravni i konzularni poslovi: kućni 4411 Opšta pitanja: kućni 4411	
Vladina pomoć	Stranice za pomoć Vladine agencije http://www.help.gv.at/	Potrebne informacije za život i rad u Austriji (engleski, nemački)
Privreda	Austrijska trgovina: http://austriantrade.org/ Austrijska poslovna agencija http://www.aba.gv.at/en/pages/export.co.at http://www.export.co.at/welcome.html Austrijska narodna banka://www.oenb.at/ Federacija austrijske industrije http://www.iv-net.at/	
Strane ambasade u Austriji	ALBANIJA Ambasada Republike Albanije Prinz-Eugen-Straße 18/1/5, 1040 Wien Tel: (+43 / 1) 328 86 56 Fax: (+43 / 1) 328 86 58 E-Mail: albemb.vie@chello.at	Radno vreme: pon, uto, čet, pet - 9.00 – 12.00 pon, uto, čet, pet - 14.00 – 16.00
	BOSNA I HERCEGOVINA Ambasada Bosne i Hercegovine Tivoligasse 54, 1120 Wien Tel: (+43 / 1) 811 85 55 Fax: (+43 / 1) 811 85 69 E-Mail: bihembassyvienna@diplomats.com	Radno vreme: Ponedjeljak - petak 09.00-17.00

	<p>HRVATSKA Ambasada Republike Hrvatske Heuberggasse 10, 1170 Wien Tel: (+43 / 1) 480 20 83, 485 95 24, 484 87 83 Fax: (+43 / 1) 480 29 42 E-Mail: vlprhbec@reinprecht.at</p>	<p>Radno vreme: Odeljenje za vize: Ponedeljak - petak 10.00-13.00</p>
	<p>BIVŠA JUGOSLOVENSKA REPUBLIKA MAKEDONIJA Maderstrasse 1/10 A-1040 Tel: 431 524 87 56 Fax: 431 524 87 53 E-mail: macembassy@24on.cc</p>	
	<p>CRNA GORA Ambasada Republike Crne Gore Nebelungengasse 13, 1010 Wien Tel: (+43 / 1) 715 31 02 Fax: (+43 / 1) 715 31 02 - 20 E-Mail: diplomat-mn@me-austria.eu</p>	<p>Radno vreme: Ponedeljak, sreda i petak 10.00 – 13.00</p>
	<p>SRBIJA Ambasada Republike Srbije Rennweg 3, 1030 Wien Tel: (+43 / 1) 713 25 95, 712 12 05 Fax: (+43 / 1) 713 25 97 E-Mail: ambasada@amb.srbije.org Internet: www.vienna.mfa.gov.yu</p>	<p>Radno vreme: Odeljenje za vize: Ponedeljak - petak 10.00-13.00</p>